

Regeringskansliet
Arbetsmarknadsdepartementet
a.registrator@regeringskansliet.se

Remissyttrande över promemorian Ett gemensamt ansvar för mottagande av nyanlända (Ds 2015:33)

Ert diarienummer A2015/1726/IU

Sammanfattning

I promemorian föreslås en ny lag som innebär att kommuner kan anvisas att ta emot nyanlända för bosättning oavsett om kommunen har en överenskommelse om mottagande eller inte. Lagförslaget innebär en inskränkning av den kommunala självstyrelsen.

Förvaltningsrätten anser, utifrån de aspekter som domstolen har att beakta, att vissa frågor bör utredas ytterligare. Mot denna bakgrund och av nedan anförda skäl kan förvaltningsrätten varken tillstyrka eller avstyrka den föreslagna lagen.

Proportionalitetsprövning

Enligt 14 kap. 3 § regeringsformen bör inskränkningar i den kommunala självstyrelsen inte gå utöver vad som är nödvändigt med hänsyn till de ändamål som föranlett dem. Vid införandet av bestämmelsen anförde regeringen att när den kommunala självstyrelsen i lagstiftningsärenden ställs mot andra intressen är det viktigt att konsekvenserna för den kommunala självstyrelsen blir föremål för ingående överväganden. Regeringen anförde även att proportionalitetsprövningen ansågs fylla en viktig funktion till skydd för den kommunala självstyrelsen.¹

I promemorian anges de förutsättningar som krävs för att en inskränkning i den kommunala självstyrelsen ska kunna göras. Förvaltningsrätten anser dock att de överväganden som sedan redovisas är alltför allmänt hållna för att uppfylla de krav som ställs på en proportionalitetsprövning. Mot bakgrund av att en inskränkning i den kommunala självstyrelsen inte bör gå utöver vad som är nödvändigt framstår underlaget som redovisas i promemorian som otillräckligt.

I promemorian saknas en analys av de konsekvenser lagförslaget får för den kommunala självstyrelsen. Det saknas även en utvärdering av hur det nuvarande systemet med anvisningar har fungerat, både avseende kommuner med överenskommelser och anvisningar avseende ensamkommande barn, vilket är av betydelse.

¹ Prop. 2009/10:80 s. 212-213.

delse för frågan om ändamålet som den föreslagna lagen har kan uppnås på ett för det kommunala självbestämmandet mindre ingripande sätt. En utvärdering av hur det nuvarande systemet har fungerat är även av betydelse för den föreslagna lagen eftersom anvisning enligt denna ska fungera utifrån samma principer.

Överklagandeförbud

I promemorian föreslås att beslut om anvisning inte ska kunna överklagas. Även om ett överklagandeförbud i sig är motiverat så anser förvaltningsrätten att det måste övervägas närmare hur kommunernas intressen kan tillgodoses på annat sätt. I lagens 5 § anges endast att hänsyn ska tas till kommunens arbetsmarknadsförutsättningar, befolkningsstorlek och det sammantagna mottagandet av nyanlända. Även om nyanlända som är registrerade och vistas vid Migrationsverkets anläggningsboenden eller har beviljats uppehållstillstånd enligt 5 kap. 2 § utlänningslagen ska prioriteras borde reglerna vara tydligare för att ett överklagandeförbud ska kunna godtas. I promemorian anges inte heller närmare vad som avses med begreppet arbetsmarknadsförutsättningar, ett begrepp som kan tolkas på många olika sätt.

Bemyndigande

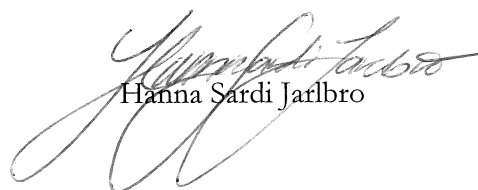
Ett normgivningsbemyndigande bör vara så precist utformat som möjligt. Förvaltningsrätten anser, mot bakgrund av de brister som domstolen redogjort för ovan, att bemyndigandet som föreslås i 6 § bör vara utformat så att det tydligare framgår vad föreskrifterna ska avse. Utifrån den föreslagna lagens lydelse och innehåll är ”föreskrifter om anvisning” inte tillräckligt avgränsat.

Beredning och beslut

Detta remissyttrande har beslutats av chefsrådmannen Martin Altenhammar. I handläggningen har även rådmannen Ann-Kristin Lidström och förvaltningsrättsfiskalen Hanna Sardi Jarlbro (föredragande) deltagit.

Martin Altenhammar

Hanna Sardi Jarlbro